Anul IX — Sibiiu, Mercuri 25 Martie (6 Aprilie) 1892 — Nr. 70

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1892

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna".

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale *(Posta-utalvány — Post-Anweisung.)*

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sûnt rugați a ne comunica eventual prelûngă localitatea unde se află și **posta ultimă;** ear' domnii abonați vechi spre ușorare pot lipì pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în care li-s'a trimis ḑiarul până acuma.

Administrațiunea ḑiarului „Tribuna".

„Curtea maghiară".

În fiecare an Ungurii caută prilegiul să aducă la cunoscința celor dela Viena dorințele ce spun că-'i frământă de secoli, și mai ales dela dualism încoace. Prilegiu li-se dă: în cameră, când se discută proiectul de adresă la mesagiu ori budgetul întreținerii curții.

Ear' dorința cea mare a Ungurilor e să aibă *curte maghiară separată* în toată puterea cuvântului de cea dela Viena: Împăratul Austriei să stee cel puțin șase luni în castelul dela Buda, în giurul lui să nu fie „aulicii" austriaci, ci numai înalții dignitari de stat maghiari, în serviciul acestei curți să nu fie alte persoane decât de naționalitate maghiară.

Aceasta, spun deputații în parlament și scriu foile, în vîrtutea dreptului public, în vîrtutea dreptului național și de vechime ce-'l are națiunea maghiară și, la casul cel mai rău, în vîrtutea stipulațiunilor încheiate la 1867.

Foarte bine! Noi, care sûntem liberali în bunul înțeles al cuvântului, ear' nu în cel unguresc, nu avem să ne supărăm, dacă concetățenii nostri dela putere dau sbor dorințelor lor, nici ne spăriem, dacă vedem, că aceste dorințe nu însemnează altceva decât perderea tuturor naționalităților din regatul Sf. Stefan. Multe doresc oamenii, și mai ales au fantasie Maghiarii, nu toate se pot realisa însă.

Când aceste dorințe ajung însă a fi exprimate în parlament, care este susținut și cu cheltueala naționalităților și chemat să apere și interesele nemaghiarilor, acestea — scoase fiind din parlament, — sûnt datoare să-'și dee și ele cuvêntul, să se pronunțe de câteori li-se dă ocasiune fie prin presă, fie prin întruniri poporale ori memorande, vorba e ca să aducă la cunoscința capului statului dorințele, aspirațiunile lor. Altfel cu drept cuvênt pot fi socotite ca fără vieață, ear' cine nu arată, că trăesce, de acela nicăiri și nici într'o împregiurare nu se ține socoteală.

Noi Românii am dat totdeauna doveḑi, că conscienția națională este viuă în noi, am protestat când loviți am fost. Cum am avut și avem însă a ne lupta împrotiva nu numai a unor concetățeni care tind la nimicirea noastră, dar' care dispun și de puterea — de guvern — ce ne poate strivì, în trecut se vede, că n'am desvoltat destulă putere de resistență, căci stăpânirea, departe de a înceta, urmează cu goana contra noastră. Ungurii, departe de a ne privì ca egali cu dînșii, arată tot mai lămurit, că vor să ne facă cetățeni nu ai unui stat poliglot, ci ai unui stat național maghiar, în care n'are să aibă loc decât cei-ce se declară cu trup și suflet că fac parte din gloriosul neam al lui Árpád.

Resultă din aceasta, că dacă înadevăr nu voim să fim tratați ca cuceriți, ca supuși, trebue să opunem o mai energică protestare tuturor atacurilor îndreptate în contra noastră, și atunci, când în parlamentul maghiar ajung la expresiune dorințe și gândiri, care nu sûnt și ale noastre, cetățeni ai acestei patrii, așa cum putem, trebue să ne exprimăm și noi simțămintele ce ne animează și ceea-ce credem despre politica ce se face și pe socoteala noastră.

Prin presă și prin întruniri poporale, convocate la ocasiuni date, ḑi cu ḑi trebue să spunem sus și tare, că:

dorințele Maghiarilor nu sûnt și ale noastre;

majoritatea acestui stat nu are gândurile minorității, ajunsă la putere prin concursul unor circumstanțe favorabile și care de atunci se menține prin fraudă;

dacă Ungurii cred, că stipulațiunile împăcării dela 1867 le dă dreptul să ceară curte maghiară separată, apoi cât ne privesce, noi sûntem siguri, scim că ei au călcat aceste stipulațiuni și le calcă mereu în defavorul nostru, scoțênd din practica vieții de stat legea naționalităților, care a format așa ḑicênd basa dualismului;

înainte deci ca ei să ceară Monarchului lucruri, la care cred că au drept, au călcat, au răpit drepturi sancționate de Monarch chiar cu învoirea lor;

dacă ei afirmă, că pe acest pământ nu se poate să existe decât un stat național maghiar, noi să le răspundem, că statul acesta nu poate fi decât poliglot, așa e natural să fie, așa e scris în lege;

dacă ei spun, că nu pot permite ca cercurile conducătoare vieneze să experimenteze în politică pe socoteala lor, să spunem și noi cercurilor conducătoare, atât dela Viena, cât și dela Budapesta, că ni-s'a urît demult cu sportul politic ce-'l fac Ungurii asupra noastră;

să spunem, că dacă ei cer curte maghiară separată, ce n'a mai fost, noi cerem autonomia Ardealului, cu atât mai osebit, cu cât acest lucru a existat nu demult.

Să spunem sus și tare aceste lucruri mai ales pentru-că ele nu sûnt plângeri, ce în ori-ce stat, fie cât de constituțional, se pot face în contra stăpânirii, ci sûnt condițiuni, dela care depinde buna ori reaua stare a statului, existența lui chiar.

Nu dovedim deci decât un cald interes pentru statul ai cărui leali cetățeni ne declarăm, când facem aceasta!

Eată de ce, credem noi, timpul este oportum, — după multele suferințe ce am îndurat suprem chiar, — ca în același timp, când Maghiarii presentă răspunsul lor la mesagiu, noi să ducem Memorandul, ca atunci, când ei cer sus și tare să li-se împlinească un vis, noi să cerem cu demnitate respectul legilor, credincioasa aplicare a constituțiunii, pe temeiul căreia se spriginesce statul Sfântului Stefan.

Situația în Bucovina. „Allgemeine Zeitung" din München primesce din Viena următoarea corespondență, fără îndoială inspirată din isvor oficios: „Adevărat, că contele Pace, în ciuda conflictului seu vehement cu nobilimea română din țeară, s'a întors ca president al țerii în Bucovina, dar' contele Taaffe 'i-a dat marșrută legată, care dovedesce, că tot baronul Vasilco a rămas domnul situației. Acolo în Orientul depărtat al imperiului hotărăsce exclusiv dorința guvernului asupra ocupărilor mandatelor pentru consiliul imperial și dieta provincială. Și este porunca ministrului-president, ca vechiul pact al guvernului cu Românii să fie menținut. Contele Pace declarase deja celor-ce 'l-au întimpinat în gara din Cernăuți la reîntoarcerea sa din Viena, că vine dintr'o baie de oțel și că nici unul dintre adversarii sei nu este permis să fie ales, ci toate mandatele vor fi date Germanilor și Rutenilor. Atunci a fost chemat a doua-oară la Viena. Taaffe vede în jumătatea de duzină de Români bucovineni, care aparțin clubului Hohenwart, oameni totdeauna ascultători ai guvernului. A-'i înlocuì pe acestia cu deputați, care stau mai aproape de dl Plener, 'i-s'a părut o schimbare prea ne binevenită. Prima lovitură ce 'l-a ajuns pe contele Pace a fost, că senatul disciplinar al ministerului a achitat pe baronul Mustatza de sub acusa, că prin ofensarea soției presidentului țerii 'și-a perdut dreptul la postul seu de funcționar. Astfel a avut apoi loc și duelul nesângeros dintre Pace și Mustatza, care s'a amînat până după verdictul supremului senat disciplinar. Totodată s'a comunicat presidentului țerii, că în locul baronului Vasilco este designat amicul politic al acestuia, dl Lupul, de president al dietei bucovinene. Cu acesta a trebuit contele Pace să se înțeleagă asupra distribuirii mandatelor dietale. Aceasta este forma patriarchală, în care se fac în Orient alegerile „representanților poporului". Pentru posiția ministerului față cu partidele acest sfîrșit al crisei este foarte caracteristic. Contele Taaffe consideră, și acum ca și mai înainte, clubul Hohenwart de peatra unghiulară a sistemului seu politic și mai bine sacrifică pe un funcționar înalt al seu, decât o slăbire a aderenților lui Hohenwart". (Veḑi telegramele.)

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 24 Martie st. v.

Rusia și Germania.

„Berliner Tageblatt" scrie, că nu demult contele Șuvaloff, ambasadorul rusesc la Berlin, a fost la Petersburg, unde a luat parte la o conferență a unui comitet financiar rusesc. În aceasta s'a hotărît a instituì o comisiune extraordinară, care să inițieze relațiuni comerciale cu străinătatea. Membri ai acestei comisiuni sûnt și ministrii Giers și Vișnegradski.

Comisia înainte de toate se va ocupa cu regularea relațiunilor comerciale cu Germania și contele Șuvaloff va începe în această privință negocierile la Berlin. Încă în anul trecut, când cu călătoria lui Giers la Berlin, au avut loc în această privință consultări între acesta și Caprivi, dar' au rămas fără resultat.

Foaia rusească „Birsevaia Viedomosti" scrie, că între Germania și Rusia au avut loc pourparleuri asupra mai multor cestiuni financiare. Se ḑice, că acesta a fost și scopul călătoriei din urmă a contelui Șavaloff la Berlin.

Din Bulgaria.

Lui „Politische Correspondenz" 'i-se scrie peste Berlin, că tendența guvernului bulgar, după-cum spun mai multe sciri din Sofia, este a exopera dela Poartă să revoace declarația ce a făcut guvernului bulgar la 1888, că posiția prințului Ferdinand de Coburg în fruntea guvernului Bulgariei este ilegală. Aceasta pentru-că lipsa unui guvern legal lasă fără nici un scut față cu toate comploturile ordinea existentă în principat.

Din Grecia.

Foaia oficială din Atena a publicat programul noului guvern grecesc. În publicațiune se expun mai întâiu causele schimbării de cabinet și se ḑice, că actualele raporturi, în urma administrației rele în toate resorturile sub cabinetul precedent, sûnt critice. Guvernul promite, că va respecta legile existente și va face o administrație onestă. Mai departe va sporì venitele statului prin revisuirea legilor de imposite și va micșora cheltuelile întrucât se poate. Pentru a nu influența alegerile, guvernul nu va pune candidați. Toți aceia, care acceaptă acest program, sûnt a se considera de candidații guvernului.

Despre alegerea din cercul Băii-de-Criș.

În afacerea posițiunii, ce ar fi luat-o părintele protopop al Zarandului dl Vasile Demian față cu alegerea de acolo, dl Krasznay Olivér, protopretor în Brad, ne adresează următoarea scrisoare:

Onorată redacțiune!

'Mi-s'a atras atențiunea asupra învitării ce-'mi face în „Tribuna", nrul 57 dela 10/22 Martie, dl protopop Vasile Demian, locuitor în Brad, ca adecă să mă rostesc asupra declarațiunii ce ar fi pornit dela mine, că cu ocasiunea alegerilor de deputați întêmplate, dînsul ar fi fost mituit cu 500 fl., să mă explic, căci la cas contrar mă declară de calumniator și va căuta satisfacție pe cale judecătorească pentru ofensa adusă onoarei sale.

Rog de aceea pe on. redacțiune să binevoească a da loc următoarei mele declarațiuni

---

FOIȚA „TRIBUNEI".

Poetul de curte.

— Novelă —

Trad. de **D. Voniga.**

(Urmare)

— Dar' și Omer dormita câte-odată, — adause Trembecki suriḑând viclean, părea că voesce să ḑică, când nu este Achil, despre care ar voì să scrie; înțeleptul bărbat de curte însă întrerupse observarea, și între oftări rostindu-'i cuvintele: — eu sûnt chiar așa Omer — dormitator!

— Îl vom deștepta! Pompa prințului meu, care adese-ori devine uricioasă, o va înlocui tesaurul nemăsurat. — Rămâi cu noi și fii părtaș tuturor plăcerilor noastre. — Nu m'aș mai numì Felix atunci, când nu te-aș putè fericì.

— Nu-'ți pot mulțumì din deajuns, conte.... Doresc însă în Varsovia să-'mi finesc vieața; puținele ḑile ce pot să le mai am, compatrioților mei doresc să le consacrez, limba poporului meu voesc să o cultiv, și a-'mi termina opurile istorice puse deja în lucrare...

Toate sûnt visuri, iubite șambelane. Ce ai căuta în Varsovia? Acela e o ruină și d-ta ca poet de salon Ieremiadelor voesci să cânți? Pentru-ce se lași acest paradis pământesc, unde de toate sûnt în abundanță?..

Această apreciare își avù efectul dorit asupra poetului nostru, care cu trup, cu suflet era epicureist. — Se deșteptau însă câte odată în el cugete mai sublime: doria binele public și a lucra pentru el, ceva egoism îl îmbulḑia poate de doria să între în acel partid, pe care contele cu așa colori întunecoase îl înfățișa.

— Nu dle, conte, nu! Las' ca generațiunea tinără să rivaliseze pentru raḑele gloriei, las' ca ea să se bucure de îndurările voastre. — Un încărunțit trebue să se retragă în liniște patriarchală, de unde cu fructele mature ale experienței să hrănească junimea entusiasmată, ca stejarul secular ce-'și scutură coroana ca în umbra ei să răsară vlăstari!

— Ce vis! Morților voesci să inspiri vieață!? Ha, ha! contele erupse în hohote de compătimire. Urmà o pausă.

Unul își frământa creerii, că cum va putè deobliga pe poet; altul căuta calea spre retragere. Ofertele îl prea neliniștiau. Cu încetul plecară toți trei. Bătrânul Trembecki în distragerea sa nici n'a observat, că a ajuns în gura cavernei întunecoase. Se auḑia sgomotul diluviului suteran.

Liniștea era conturbată de cuvintele contelui: Sofie! Haid' să pedepsim pe șambelan! El voesce morții să învieze! Merge dar' în imperiul lui Pluto! Charon, ia-'ți prada!

Șambelanul momentan fu prins de un plutaș uriaș cu umeri lați și barbă căruntă, și poetul, care singur se apăra, fu numai decât — între hohotele contelui și ale femeii grece — tras în luntre, care la moment dispărù în întunerecul cavernei.

— Grațiază-mă, conte! strigà din adâncime poetul, a cărui voce ca un ecou năduşit ajunse la gura cavernei. Grațiază-mă! cugetà la aceea, că nici citara lui Orfeu, nici osteocela Sybillei nu 'mi-s'au dat!

— Versurile tale sûnt mai mult decât acelea! strigară cei căsătoriți.

Poetului 'i-se ascunse și ultima raḑă de speranță. Vedendu-se între astfel de împregiurări, se aprofunda în cugete. Suvenirile vieții sale trecute pe rînd îi veniau în minte în acest întunerec: anii petrecuți în colegiul iesuiților, primul amor, primul vers de amor, prima presentare a lui între magnați, călătoriile, curtea de Marsilia, Dubarry, Walter, Cagliostro, Cassanova, intrigile, duelurile, utopiile pitagorice, reîntoarcerea în patria sa, curtea regelui Stanislau, al cărui tron o furtună infernală, între șuerături de șerpi îl dărîmà; apoi — apoi aude vaietul multor milioane, morminții se pun în mișcare, cortina se rupe.

... Unde-i el acum? Ca poet își va împărți suferințele cu ei.

Aprinde-va cu cântarea-i inimile răcite? O, nu! Gondola vieții sale se leagănă pe valuri liniștite; devisa flamurei lui e: *stoicus impavidum fierent ruinae*; înaintea lui murmurau păraiele, în ochii lui zimbiau frumsețile, ochi geloși îl veghiază, el scrie versuri ocasionale: despre căței de brațe, despre piciorițe; el ridică sabia și sloboade glonț pentru vătămarea ori-cărei frumseță; jucându-se și sărind ca un copil răsfățat, ajunge a 70-a ḑi de nascere.

— Unde e scumpa mea juneță? — răcnì amar Trembecki. — Unde-'mi sûnt simțămintele naive și nevinovate? Tot 'mi-am dat pentru un singur zimbet domnesc. Destul 'mi-a fost din aceasta. Nu doresc lux, nici splendoare, ci vieață liniștită, unde milioane de inimi palpitătoare mă așteaptă. Nu-'mi trebue luxul, nici ofertul strălucit al contelui; m'am săturat de măgulirile savanților și de astfel de comedie! O, nimic nu-'mi folosesce însă nici aceea, dacă Sofia...

Poetul ar fi mai continuat această meditațiune, ce câte odată o și exprima, dacă nu 'l-ar fi întrerupt un hohot cordial ce se auḑì. Lui nici prin minte nu-'i trecea, că în plută mai este și altul,

— De ce rîḑi, Charone?

— Ha, ha! — rîd de țeranul acela, căruia diavolul îi arată arginți, apoi îi aruncă în mocirlă.

— Cum, o înțelegi?

— Încâtva și nici-cum, dar' dau cu socoteala.

— Doar' m'ai ascultat?

— Ai vorbit destul de tare; ear' propria-'mi experiență e destulă ca să presupun finea secretului tău.

— Propria-'ți, experiență?

— Așa ḑeu! Vĕd, că inima într'alt loc te-ar duce, dar' contele a aruncat undița.

O, acela, care a trecut pragul acestui palat, care a beut din păharul acestui avut, acela, căruia 'i-a strîns mâna, acela al lui este, acela serv îi este, ca magicului dracul din 7 într'alți șepte ani.

Deoare-ce Trembecki în întreaga lui vieață n'a ajuns în atingere cu poporul, nu poate presupune atâta filosofie de vieață în un Cazac ucran, și admirându-'l, doria să scie mai multe dela el.

— Să scii — ḑise Charon, încetând cu lopatarea, — că nu 'mi-a fost mie datorința în întreagă vieața mea păzirea grădinii de școlari petulanți, nici să transport oaspeții prin acest canal.

— Oho, — cugeta Trembecki, acum va auḑì o narațiune, cum a auḑit despre regina Golcondei.

— Odinioară calul meu era cel mai aprig prin deșerturi; dintre prietenii mei învîrtiam sabia cu mare istețime, arma mea era sigură.

Poporul de lûngă Boh așa crede în mine, ca în vr'o imagine miraculoasă. Dar' am ascultat de vorbe viclene! — Mă unii cu Voda Kievului, și în locul căciuliii de miel și a bunḑii, îmbrăcai alta blănită cu atlas rosa și bundă de lup. Și atuncia în bundă de lup inima 'mi-s'a făcut de iepure, am sedus Cazacii... 'i-am tradat!...

Groasnică întêmplare — cugeta în fine Trembecki — ai voit să mă înveți, dar' ai vărsat venin în inima mea, atunci când era cuprinsă de visurile cele mai înalte. — Erai omul poporului, dar' 'l-ai tradat, 'l-ai vêndut; ear' eu, care din copilărie mă hrănesce cu pânea domnilor, acum pentru iubirea poporului mă topesc; 'mi-ar plăcè până și dincolo de mormênt să-'mi pot lungì vieața, acea vieață, care până acum o ținui închisă,

în preţuitele coloane ale ţiarului ce redactează şi în puterea dreptului şi principiului: *„Audiatur et altera pars“*.

Nu mě dau la o parte în faţa învitaţiunii ce-'mi face dl protopop Vasile Demian, şi nici nu cred necesar a mě scusa pentru menţionarea unor lucruri, care nu numai în ţiua alegerii, dar' şi înainte atât în Baia-de-Criş, cât şi în Brad era obiectul de discuţiune publică, şi care dela mine a fost dată mai departe deschis şi fără nici o reservă.

Dl Vasile Demian îşi poate aduce aminte bine, că după-ce 'mi-a comunicat acusările ce 'i-se aduceau în „Tribuna“ pentru întâia-oară şi 'mi-a cerut lămuriri în privinţa acusării de mită ce ar fi pornit dela mine, eu 'l-am încunosciinţat fără a ascunde ceva despre svonul ce circula în public. Se vede însě, că a uitat aceasta, ori că urmând sfaturile neghioabe ale altora, a creţut a se apěra de acusările ce 'i-s'au adus mai uşor arětându-mě pe mine ca autor al lor, şi fiindcă asemenea bănueală este peste putinţă a întări cu probe, sě mě taxeze cu numele de calumniator. Şi cu toate aceste era mai bine sě urmeze sfatului ce-'i dedesem — sě tacă asupra acusărilor ce în „Tribuna“ se aduceau fără a se numì persoane, şi nu sě se pună a combate, pentru-că, după-cum ţice şi proverbul: Cine se spală, se scie murdărit! (Acest sfat n'a fost nici-decât binevoitor! Red. „Tribunei“.) Dar' s'a întêmplat tocmai contrarul aceleia ce a voit sě scape: s'a înfundat şi mai rěu în bănueală — din care acum sě scape cum va scì.

Revenind asupra meritului causei: recunosc, că în ţiua ce a urmat după alegerea de deputat, adecă la 30 Ianuarie 1892, înainte de ameaţi, stând la bere cu mai mulţi cunoscuţi de ai mei în restaurantul „Hungaria“, fiind vorba şi despre alegerea ce trecuse, am observat în glumă (?! Red. „Tribunei“), că şi dl protopop Vasile Demian a primit rěsplată şi de aceea s'a făcut bolnav de influenză, din pricina cărei împregiurări n'a luat parte la mişcarea electorală.

Că acest svon public nu a pornit, ci a fost numai reprodus de mine reese şi d'acolo, că imediat după alegere şi una din sălile dela „Hungaria“ din Brad fiind mai mulţi de faţă, locuitorul din Baia-de-Criş Ullaim Ferencz a spus că protopopul Vasile Demian a fost mituit cu 500 fl. Între alţii au mai afirmat-'o aceasta Niculae Fugata din Lunca-de-jos şi Augustin Oniţiu din Mihăleni, notari, care dimpreună cu mine în timpul amintit erau în restaurantul „Hungaria“.

Acelaşi lucru 'l-a spus în Baia-de-Criş în ţiua alegerii, adecă la 29 Ianuarie 1892 Nicolae Bolboca, preot, în presenţa mai multora, dintre care numesc pe Ioan German, învěţător la şcoalele elementare din Brad.

Aceste sûnt fapte, pe care a le dovedì nu este greu, şi deci, dacă eu in mod glumeţ am făcut alusiune la svonul ce circula în public, cred că paternitatea acestui svon nu 'mi-se poate câtuşi de puţin atribuì mie, care am reprodus-o numai. Observ apoi, că la cererea dlui Demian 'i-am dat lămurirea şi în această privinţă. Nu poate sě ţică, că ceea-ce spun acum în publicitate, n'ar fi sciut mai nainte.

Tocmai de aceea nu înţeleg, — şi mě încumet a susţinè, — că este şi fără scop învitarea, pe care 'mi-o face părintele protopop.

Pe scurt încă ceva: Deoare-ce am numit isvorul de unde a pornit svonul privitor la mituirea d-sale şi am numit şi martori, stau, nu mě dau în lături nici în faţa satisfacţiunii ce vrea sě iee pe cale judecătorească.

Declar în fine, că n'am sě mai discut pe calea presei nimic în privinţa cestiunii sulevate de dl protopop Demian.

Brad, 30 Martie 1892.

Oliver Krasznay m. p.,
protopretor.

Tot în afacerea acestei alegeri părintele Stefan Hărăguş din Dleşieni-Plaiu ne adresează o scrisoase, prin care poftesce sě fie constatat, că d-sa nu cetesce numai pravila, ci şi ţiare; apoi pretinde dela corespondentul ţiarului nostru sě-'i dovedească:

a) Când şi cum am împărţit eu pe Bleşienari în două părţi.

b) Cum, când şi pe cine am sedus şi îndemnat la urnă.

c) Pentru-ce mě blastěmě Moise Jurca cu căciula.

d) În care Duminecă nu am fost la biserică, ci la bere.

e) Când am fost beat, încât de Duminecă abia Luni m'am trezit acasă.

f) Când şi între ce martori am primit la mână 50 fiorini dela un coleg al meu“.

CORESPONDENŢA „TRIBUNEI“.

Gelău, 2 Aprilie n. 1892.

(Progres şi lumină.) „Lumină, mai multă lumină“, sună vocea secolului present din toate unghiurile lumii. Timpul, legea, naţiunea, biserica şi neajunsurile materiale reclamă cu o voce imperativă şi în consonanţă cu luminarea poporului; věţând, că numai aceasta îl poate mântuì şi scăpa de pericolul şi moartea ce-'l ameninţă.

Toţi acesti factori pretind, ca întunerecul ce domnesce popoarele dela începutul lumii sě dispară deodată cu timpul cel mai scurt.

Măreaţă şi grea e dar' chemarea acelora, care se ocupă cu instrucţiunea şi educaţiunea poporului. Acum trebue sě se înarmeze de nou cu arme noue şi corěspunţětoare timpului; toţi învěţătorii şcoalelor poporale, care au sublima chemare de a rěspândì lumina între popor, ei sûnt chemaţi a premerge cu făclia cea luminoasă prin întunerecul secular, ca sě poată eşì învingětori, cu oastea încredinţată conducerii lor, faţă cu întunerecul şi cu inimicii cei mulţi ai lui.

E lucru prea bine cunoscut, că de câte-ori e vorba sě se aplece poporul într'o parte ori în alta, sě se câştige pentru un plan ori persoană, totdeauna se cere întrevenirea bărbaţilor cu autoritate, bărbaţilor plăcuţi şi věţuţi la popor, şi věţut şi plăcut e numai cel-ce îşi scie susţinè autoritatea, fie prin sciinţă, fie prin maniere ori buneţa inimii. Un om, care nu posede acele calităţi ce se recer spre a-'l face plăcut înaintea publicului, nu e în stare a exopera chiar nimic la popor, nici atunci, când adevěrul celor afirmate de el sûnt evidente ca lumina soarelui. Şi dacă omul fără autoritate cu adevěrul în mână încă nu poate reeşì faţă cu oameni mari, care sûnt în stare a judeca între bine şi rěu, cum vom putè şi cugeta; sě poată face ceva progres un învěţător cu elevii sei nepricepuţi şi mărginiţi în facultatea judecătoare. Din toate aceste de sine urmează, că învěţătorul înainte de toate trebue sě-'şi câştige şi asigureze stima şi respectul consătenilor sei, ca sě poată da progres şi lumină care numai lui singur îi strigă toţi într'un ton imperativ.

Aceasta o fac unii, şi toată teoria câştigată în pedagogie, unde acuma au ocasiune a e perfecţiona, o pun in praxă şi se nisuesc tot întru acela ca sě înflorească şi înainteze naţiunea română — fără de a avè ajutor şi sprigin întru intreprinderea cea sublimă a lor, baremi dela preotul comunei, care în cele mai multe locuri e şi directorul şcoalei, — dar' însě precum am experiat şi am věţut în multe locuri — nu-'l ajută pe învěţător, ci într'acolo se sbate cât se poate ca sě-'l dejoseească înaintea poporului. — Onoare însě excepţiunilor. — Sciu în multe locuri, că veţěnd preotul atunci că, învěţător îl stimează asemenea sieşi, se sbate într'acolo ca puţinul salar ce-'l are sě nu-'i ese, apoi între aceste împregiurări cum sě poată veţui un învěţător, — atunci e silit abţice şi aşa într'o comună în 6—7 ani sûnt 5 învěţători, şi de unde vine aceasta, — aceasta vine numai de acolo, că directorii şcoalelor poporale, în loc sě ajute pe învětători la instrucţiune, baremi sě cathechiseze, prin care încă 'i-ar ajuta foarte mult, căci e ocupat în cele mai multe locuri şi cu cantoratul. —

Dar' durere însě, că puţini directori ai şcoalelor poporale observă ordinaţiunile mai înalte, — ci de multe-ori încredinţaţi de forurile mai înalte în cause învěţătore sci, se exprimă cătră popor: „Faceţi ce vě place, căci d-voastră îl plătiţi“. — În un aşa cas respectivul înv. sě se mai îngrijească de luminarea şi progresarea poporului? Şi dacă ar avè voe — nu-'l lasă împregiurările, căci cu salar de 200 fl. numai pe hârtie în cele mai multe locuri — plane împreunat cu cantoratul, atunci el duce două oficii, dar' salar n'are precum 'i-s'ar cuvenì, pentru-că deşi are salar ca învěţător, terţialitatea nu o capětă pentru cantorat, care 'i-se compete, — atunci înv. dacă apelează la forurile mai înalte, apoi forul exmite comisari, care adese-ori sûnt nisce oameni parţiali ai autorului. —

Evident şi clar exemplu ne poate servì adunarea generală a reuniunii învěţătorilor din comitatul Cojocnei, unde şi eu am luat parte ca oaspe, însě nu ai fi putut vedè mai nici un director şcolar, ear' învěţătorii din locurile cele mai depărtate au alergat la punctul de întrunire al sciinţei şi culturii. —

Şi de aici se poate vedè foarte bine că doară numai singuri la învěţători le strigă lumină — Orientul şi Occidentul, progres, le rěspunde Sudul şi Nordul. —

La aceste puţine cugetări m'a provocat propria mea experienţă şi convingere. — Nu sciu ţeu până unde vom merge, dar' aceea o scim cu toţi, că dacă aşa sûnt toţi directorii şcoalelor confesionale române, atunci putem ţice cu Mântuitorul nostru „perirea ta din tine, Israile“. *Sciebine.*

CRONICĂ

Din causa sfintei sěrbători de mâne numěrul proxim al „Tribunei“ va apărè numai Joi seara.

*

In interesul higienei publice ministrul de interne reg. ung. a adresat municipiilor un exmis, prin care acestea sûnt provocate a constrînge poporaţiunea, ca în casuri de îmbolnăviri, mai ales la copii, sě recurgă la ajutor medical. Totodată sě se facă oamenii atenţi, că întrelăsând aceasta, vor fi amendaţi până la 300 fl. şi că în timpul unei epidemii se poate ordona şi îngrijirea de forţă. Unde nu sûnt medici destui se pot aplica medici pe timp l cât ţine epidemia şi la aceasta municipiile pot cere sprijinul guvernului. Preoţii şi învěţătorii au sě facă oamenii atenţi la pericolul ce resultă din împregiurarea, dacă în casuri de difterie, scarlatină etc. părinţii nu separează copiii sănětoşi de cei bolnavi. Exmisul tratează mai departe despre měsurile ce sûnt de luat la înmormêntări, despre metodele desinfectării, pentru care celor săraci au sě le dee comunele mijloacele. În fine exmisul accentuează necesitatea, ca îndată la începutul unei epidemii sě se iee celo mai extinse měsuri de precauţiune, sě se poarte grije de separarea bolnavilor şi locurile vacante de medici sě se întregească.

*

Foamete în altă parte a Ungariei. „Nemzet“, organ oficios al guvernului, aduce în numěrul seu de aţi sciri despre foametea ce domnesce nu numai în comitatul Arva, dar' şi în alt comitat al Ungariei, şi anume în Bereg. Astfel în cercul Szolyva din acest comitat au murit până acum peste 50 persoane de foame. Foaia „Munkács“ scrie, că într'o singură comună în Alsó-Vereczke au murit 7 oameni, ear' alţi 2000 oameni de o lună nu mai au o bucată măcar de pâne. Ei mănâncă un fel de pâne făcută din tărîţe şi pleavă. Foaia ungurească scrie, că soartea celor din comitatul Arva e splendidă în comparaţie cu a nenorociţilor din Bereg, unde nu mai e nici un fel de hrană, ear' poporaţia a slăbit atât de tare, încât nu mai poate lucra.

*

Noi nemeşi. Foile unguresci aduc scirea despre oferirea din partea Monarchului a titlului de nobil lui Ignatie Fischer şi Sigismund Hertz din Budapesta. În acelaşi timp foile şoviniste scriu, că prima datorie ce li-se impune acum noilor nemeşi, e sě-'şi — maghiariseze numele!

*

Moralitatea în Ungaria. Gendarmeria a descoperit ţilele acestea la un ţeran de lûngă Timişoara bancnote false à 10 fl. în valoare de 300 floreni. Sûnt indicii, că acest individ face parte din banda de falsificători ce are ramificaţiuni în tot Banatul.

*

Petrecere. Inteligenţa română din *Borşa* şi giur învită la balul ce se va arangia în localitatea şcoalei române din loc la 19 Aprilie a. c. st. n., precedat de concertul corului plugarilor din Borşa, în favorul căruia e destinat venitul curat. Niculae Bene, preşedinte; Mihaiu Bene, cassar; Eliseu Barbos, notar; Augustin Lemeny, Samuil Suran, Ioan Tarţa, Ladislau Covaciu, membri în comitet. Preţul întrării de persoană 70 cr. Contribuirile benevole şi suprasolvirile se vor cuita cu mulţumită pe cale ţiaristică. Victualele se concred p. st. doamne. Începutul la 7 oare seara. Programa concertului. 1. „Cântec ostăşesc“, cor de I. Vorobchievici. 2. „Sentinela română“, declamată de V. Mureşan, 3. „Cătră noori“ cântată solo de Aurelia Barbos, acomp, pe violină de E. Barbos, dirigent. 4. „Baba şi moşneagul“, cor de Musicescu, sextet. 5. „Poporul român“, declamată de A. Barbos. 6. „Stâncuţa“, cor de Musicescu, sextet. 7. „Sergentul“, declamată de I. Bochiş. 8. „Uite mamă“, cor de G. Dima, cuartet.

*

Ciocnirea tramwaiurilor electrice şi cu abor în Budapesta. O ciocnire vehementă s'a întêmplat alaltăieri pe strada Üllö din Budapesta între un vagon al tramwaiului electric şi cel cu abor. Cel dintâiu a fost rěsturnat, partea din jos sfărîmată. Şese persoane, care erau în lăuntru, au fost rănite, dintre care inginerului Pálmay Sándor 'i-s'a rupt piciorul stâng, ear' cel drept s'a scrintit.

*

Manifestaţiuni panslave. Cu ocasia sěrbării şcolare întru a 300 suta aniversare a morţii lui Comenius „Nemzet“ scrie, că la Tiszolcz, în comitatul Gömör, corpul învěţătoresc a făcut la 27 Martie o manifestaţiune panslavistă. Învěţătorii Ivan Daxner şi Ludovic Klenantis au deschis sěrbarea prin Tatăl nostru rusesc, care la urmă în loc de „Vie împěrăţia ta“ ţice „Vie ţariatul těu“. S'au mai întonat şi alte imnuri slave. Foaia ungurească este cu atât mai tare indignată, cu cât tocmai cu această ocasiune ţice, că Ungurii arată ce mult ţin la Slovaci, pe care nu-'i lasă sě peară de foame.

*

Monumentul lui Radetzki. La 24 Aprilie va avè loc desvělirea monumentului Radetzki în presenţa Maiestăţii Sale Monarchului. Acest act festiv va fi însoţit de o pompă militară strălucită. Înainte de sěrbare museul austriac va arangia o expositie. Expositia se va deschide în sěptěmâna aceasta. Ea va umplè două sale ale museului cu circa 1200 numere, între care mai ales portrete şi tablouri representând episode din istoria militară a Austriei. Numěrul portretelor mareşalului va fi de 60; urmează apoi portretele acelor comandanţi, sub care 'şi-a început Radetzki cariera, precum şi ale statului seu major general, ale comandanţilor de divisiune, brigadirilor şi colonelilor din ţilele de glorie pe câmpiile de luptă ale Italiei. Mai departe vor fi expuse tablouri de costume şi suite, precum şi scene din viaţa de soldat.

*

Congresul reformaţilor. Prelaţii reformaţi precum şi toţi representanţii mireni ai bisericii reformate din Ungaria sûnt întruniţi în congres la Budapesta. La 2 Aprilie s'a discutat despre nfiinţarea unei facultăţi de filosofie la Dobriţin, aceasta în legătură cu o preparandie pentru profesori.

*

Cartea Archiducesei Stefania. Se scrie din Viena cu data de 2 Aprilie, că a apărut acolo cartea scrisă de Archiducesa Stefania, carte despre care se vorbia că are sě apară încă astă earnă. Cartea este intitulată *Lacroma*, numele unei frumoase insule, cu ruine antice, pe marea Adriatică. În colori vii věduva Archiducesă descrie toate frumseţile insulei situate în faţa oraşului Raguza. Opera a apărut în editura lui Adolf Künast.

*

Vênătoare de mistreţi pe stradă. Se scrie din Cinade, că pe acolo mistreţii s'au înmulţit enorm. Astfel la 30 Martie un ţeran român cu fiiul seu, în etate de 15 ani, ducêndu-se la deal, a descoperit acolo o turmă de porci sělbateci. S'au apucat apoi şi 'i-au mînat atât de isteţ, încât 'i-au dus până în sat. Îşi poate închipuì ori-şi-cine mirarea şi spaima locuitorilor, care au năvălit cu furci de fer, sěcuri şi cu ciomege asupra mistreţilor. Un ver a rěsturnat pe un ţeran şi 'i-a spintecat piciorul. Era sě 'l omoare chiar, dacă din întêmplare nu 'i venia în ajutor — o vacă. Aceasta, D-ţeu scie prin ce minune, împinsă de un sentiment rěsboinic, a împuns cu coarnele pe mistreţ, rănindu-'l grav.

*

Portretul împěratului Wilhelm ca dar lui Şuvaloff. Se telegrafează din Berlin cu data de 1 Aprilie n.: Împěratul Wilhelm a dăruit ambasadorului rusesc contelui Şuvaloff un tablou, care representă pe împěratul în uniforma regimentului de grenadiri „împěratul Alexandru“. Într'asta se vede o apreţiare a activităţii salutare a ambasadorului în interesul de a întreţinè raporturi amicale între curţile din Petersburg şi Berlin.

*

Ţiua nascerii lui Bismarck, după-cum se telegrafează din Berlin cu data de 1 Aprilie, a fost sěrbată în foarte multe oraşe ale Germaniei. Dela Berlin au plecat mulţime de persoane la Friedrichsuh pentru a felicita pe sěrbătorit; contele Waldersee încă s'a dus dela Altona la Fridrichsruh în acelaşi scop. Partidul naţional-liberal 'i-a adresat o telegramă de felicitare. Seara a avut loc un conduct de masalale, la care au participat peste 5000 de persoane.

*

Carmen Sylva. Despre starea sănětăţii reginei României 'i-se scrie lui „Kreuzzeitung“ din Bucuresci: Dorita însănětoşare a înaltei doamne încă nu a urmat. Din contră se pare, că caracterul boalei este mai serios, decum s'a creţut la început. De repeţite-ori s'a anunţat reîntoarcerea reginei în România pentru primăvară, pe când acum comunicatul oficial spune în cuvinte uscate, că reîntoarcerea nu se poate aştepta până la sfirşitul verii De present regina sufere în Pallanza dureri atât de vehemente în spate, încât a trebuit sě renunţe şi la plimbările scurte în trăsură de după ameaţi. Abia mai poate eşì în grădină, aşa că aproape ţiua toată şede liniştită în casă. În câteva sěptěmâni regina speră a fi într'atâta restabilită, ca sě poată călětorì la mamă-sa, principesa de Wied, unde voesce sě stee peste vară. Boala se vede a fi de nervi în grad mare, şi pare a fi atacat deja organe mai nobile. Causa fără îndoeală este a se căuta în sguduiri adûnci spirituale, pe care înalta doamnă le-a îndurat cu prilegiul cunoscutelor evenimente din anul trecut. Regina — astăţi nimenea nu se îndoesce, — a lucrat nu numai în bună credinţă, ci totodată din cea mai nobilă intenţie de a face poporului românesc un bun servicin. Şi a fost un conflict foarte tragic, că de o parte de aceste dorinţe ale marinimoasei regine s'au legat interesele particulare ale unei familii ambiţioase, ear' de altă parte binele statului a fost incompatibil cu executarea acelui plan. Lucrul cel mai dureros al înaltei doamne a fost însě faptul întristător, că polemia presei, obicinuită în România, de astă dată a atacat în modul cel mai nedelicat chiar şi persoana reginei, şi presa din străinătate a urmat acest exemplu. Pentru regeasca poetă şi scriitoare aceasta a fost cea mai grea cercare. De aceea speranţele cercurilor din România, aproape de regina, în reîntoarcerea şi însănětoşarea dînsei sûnt foarte mici.

*

Primejdia apei. În armata franceză ca şi la forturile din România a isbucnit febra tifoidă în mai multe regimente. Dintr'un raport al ministrului de rěsboiu cătră preşedintele republicei resultă, că teribila boală provenia din proasta calitate a apei pe care o beau soldaţii, şi că pretutindeni, unde s'a purificat apa, febra tifoidă a dispărut. De multă vreme deja s'a dovedit cât de primejdioasă este apa, şi se poate considera ca o crimă faptul de a alimenta poporaţiunile cu apă rea şi nefiltrată.

*

Ravachol. Se telegrafează din Paris: Cercetarea în contra lui Ravachol a scos la iveală, că el e şi inventator de explosive înfricoşate. Posibil că aceasta îi va scăpa vieaţa, dacă va descoperì guvernului francez secretul pregătirii acestor explosive.

*

O farsă reuşită. Dl Allamagny, şef de figuraţie la teatrul de aplicaţie din Paris, strada Saint-Lazar nr. 18, ori de câte-ori îi trebuia figuranţi la teatru, publica în jurnale un anunţ. Aşa făcù şi sěptěmâna trecută. Cei dintâiu care se presentară, fură îndată primiţi; dar' anunţurile continuând a apărè, o mulţime de tineri, doritori de a se angagea la teatru, continuară a năpădì pe dl Allamagny, care le declară că locurile erau ocupate. Furioşi, refusaţii, în numěr de o sută aproape, se adunară la teatru, şi dupăce au în jurat şi au făcut un tapaj infernal, se puseră sě graveze pe zidurile culuarelor inscripţii de tot felul. Perturbatorii nu plecară decât la ameninţările dlui Allamagny, că va chema poliţia. Retrăgêndu-se, ei spuseră şefului de figuraţie, că au sě 'i-o facă. Ameninţările lor nu întârţiară de a se realisa. După o oară, o procesiune de furnisori se presentă la teatru întrebând de şeful siguranţei. Băieţi dela birturi veniau aducênd pe tăvi mâncări diferite, cofetari alergau cu tot felul de prăjituri şi plăcinte, un dric se presentă cu coroane mortuare, cincisprěţece birji veniră sě staţioneze dinaintea teatrului pentru a transporta, ţiceau vizitiii, pe nuntaşi la biserică, că se însoară dl Allamagny, un friser venia cu o perucă, doisprěţece băiaşi aduceau băi calde un cărbunar nisce saci cu coks etc. Dl Allamagny avù mare bătaie de cap sě se descurce de toţi acei furnisori, explicându-le, că erau victima unei proaste glume. Dar' procesiunea neterminându-se ţiua întreagă, până noaptea târţiu, dl Allamagny a trebuit sě meargă la comisarul de poliţie din cartierul seu, pentru a-'i pune capět.

*

Starea ministrului Giers. Se telegrafează din Petersburg cu data de 1 Aprilie n.: Se presupune, că starea ministrului bolnav de Giers nu ar da prilegiu la îngrijiri. Se observă o crescere mare a puterilor. Starea peste tot s'a ameliorat foarte mult.

*

Miseria în Rusia. Eată câteva sciri ultime despre foametea ce bântue în unele părţi ale imperiului rusesc: În guvernamentul Cherson trebuesc 682 mii ruble pentru a se cumpěra grâu, care sě se dee ca sěmênţă ţeranilor. În provincia Lamara sûnt 230 mii de ţerani, care trebuesc hrăniţi şi pentru care trebue în fiecare sěptěmână câte trei milioane de chilograme de făină. Nutreţul pentru vite lipsesce cu desěvîrşire. La Charkov 728 de ţerani bolnavi de tifusul foamei au sărit de prin paturi, slabi scândură, şi s'au pus sě cu-

---

Atâtea cugete pofistice, atâtea simţěminte opuse îi conturbau internul, încât inconsciu îşi acoperì faţa, şi nici că observà, că pluta de pe canalul infern ajunge la locul deschis şi strălucit, în care soarele se reoglinda. —

Aprofundat în cugetele sale 'i-se părea, că raţele ce 'i-se străcură printre degete, sûnt raţele acelei lumini, cu care erau sě fie luminaţi compatrioţii sei.

— Bucură-te, şambelane, după calea-'ţi infernală! strigară sute şi sute de guri. — Sě trăească!

Acestor strigăte urmà musica rěsunătoare. —

Şambelanului 'i se părea, că a ajuns în lumea celor fericiţi; cu uimire privia în giur cu ochii ce deja uitaseră de lumină. Unele mai frumoase decât altele erau mortificătoarele ce plutiau pe apa încântătoare. — Aerul primăverii alinteazǎ, pânza năii se înfoaie, cununile rěspândesc parfum, tritonii suflă din tobe şi de cântările naiadelor rěsuna tufişul. Cătră el se apropia una din cele mai frumoase lagune ce strălucia de aur, ca Bucentaurul Veneţiei. —

— Trăească şambelanul! strigară damele făcêndu-'i semn, te felicităm şi te învităm în laguna noastră.

— Rabdă acum! îi ţise contele! Aici, când eşti în acest paradis — arětând spre damele frumoase — mai cugeţi încă la altă lume?

Femeile zimbiau, musica te înběta, cântarea te fermeca, — toate acestea în onoarea poetului. Numai faţa Sofiei se părea mai întunecată, pe când îşi răzima capul de umărul contelui. —

Sofie! Sofie! salută pe şambelanul, fii veselă, îi ţise contele Felix sărutându-'i ochii fermecători; — de unde acesti nori pe frunte-'ţi? o întrěbá.

— Am cetit în cartea tristă a viitorului nostru.... mě tem....

— Te temi? La mine? În mijlocul acestor plăceri, în această lume în care strălucesce atâta fericire, în acest raiu... mutat pe pământ, — aici te temi de viitor?...

— În numele întregului sex femieesc mě tem pentru-că věd decadenţa puterii noastre — femeia acum trebue sě se roage... până când înainte, chiar şi cugetele îi erau flau...

— Femeia acum stăpânesce peste suflete şi indemnul acelora, — până când înainte pe sclavii lor numai în catene îi puteau ţinè — ţise Trembecki, atins de înfruntarea Sofiei.

— Nu sciu despre ce e vorba, ţise contele Felix. — Sofie! e prea crudă dorinţa, sě constrîngem poetul... Scii tu aceea, că poetul e excepţiune, se deosebesce de noi atât corporalmente, cât şi spiritualmente.... el saltă între cer şi pământ.

— Dar' cu toate acestea mărturisesce-ne... că datorinţe sfinte ai, care nu te pot trece cu vederea.

— N'am, conte, n'am! Până acum m'am îndoit, pentru că nu mě încredeam în puterile-'mi proprii, până acum 'mi-a fost seacă activitatea politică, dar' acum de odată, aşa însufleţire mě cuprinse, aşa sûnt de inspirat... sufletu-'mi arde... (Va urma.)

triere satele ţipând, plângênd, respingênd ori-ce adăpost, ori-ce soiu de hrană. Câţiva au fost prinşi şi studiaţi de un doctor; s'a constatat, că înebuniseră. Au plecat cete de soldaţi de 'i-au strîns şi închis. În alte părţi încă au înebunit o mulţime de ţerani. La Chiev difteria seceră populaţia cu sutele. În Cherson iarna a fost aşa de nefavorabilă puţinelor sămănături de toamnă, încât e ca şi sigur, că va fi acolo foamete şi anul acesta.

*

Colecţie de monede. Gemil-bei, director al şcoalei de arte frumoase din Constantinopol, a pus să se facă o mulţime de medalioane representând monede din diferite ţeri. Această colecţie va forma un museu special. Gemil-bei 'şi-a făcut studiile în şcoala de arte din Paris; dar', lucru curios, nicio-dată n'a voit să desemneze sau să sculpteze un chip omenesc.

*

Vas ars pe mare. Vasul englez „Mais", după sciri sosite din Londra, venind din New-Orleans spre Liverpol, a ars pe mare. El era încărcat cu bumbac. Marfa a fost asigurată la o societate de asigurare din Bremen. Sciri mai amănunte lipsesc.

*

Incendii. Se scrie din Posen: Un incendiu îngrozitor s'a declarat într'o casă; o femeie şi 5 copii au sărit prin fereastra etagiului al 5-lea; unul din copii a murit; ceialalţi ca şi femeia sûnt mai mult sau mai puţin răniţi.

*

Resboiul în Tonkin. O telegramă din Tonkin anunţă, că posiţiile fortificate, ocupate cu resvrătitori, în provincia Yen-Tse s'au luat după mai multe lupte. Francezii au avut 20 de morţi, dintre care 3 oficeri. O depeşă din Portonovo anunţă, că Dahomenii au distrus mai multe sate lûngă Portonovo. Guvernatorul a adresat lui Behanzin o protestare energică. S'au luat toate măsurile de apărare; se poate ca „blocus" să fie stabilit pe toată coasta Dahomeyului spre a împedeca traficul de arme şi de sclavi. Se va înceta de a se plăti lui Behanzin 20.000 franci convenţi prin tractat. Guvernul va cere un credit de 360.000 fr. pentru a mări numărul trupelor din Dahomey; va cere discuţia înainte de Pasci.

*

Avis. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului" va ţinè şedinţă Joi în 7 Aprilie (26 Martie) a. c. la 6 oare seara.

*

Furt de dinamită. Se telegrafează din Paris: După-cum se anunţă din Tarbes, la gara din Lourdes s'a furat, pe un tren ce venia dela Toulose, o ladă cu patroane de dinamită, care erau destinate pentru minele de cărbuni Pierrefitte.

*

Aur american. Sciri sosite din New-York spun, că 600.000 dolari de aur s'au expedat la 1 Aprilie în Europa, cu un vapor francez.

O catastrofă în univers.

O întêmplare rară în univers, ca pe lûngă stelele deja cunoscute pe bolta cerească să se adauge o stea până acum necunoscută, ocupând un loc din univers, unde până acum nu se vedea nimic. Pe cât ajunge istoria omenirii, nu se scie să se fi întêmplat mai mult de vre-o douăzeci şi câteva de casuri de această natură şi fiecare din aceste au mişcat în cel mai mare grad pe observatorii boltei ceresci. În anul 1892 se întêmplă un astfel de cas. La 1 Februarie st. n. se văzù în constelaţia „Heniochus" o stea de a cincea mărime, care nu exista mai înainte acolo. Steaua era cu totul nemişcătoare, de o lumină gălbuie. Deja la 2 Februarie strălucirea stelei căzuse; abia se mai putea vedè prin ochian, şi în zilele următoare lumina ei scăzuse din ce în ce mai mult. Astronomii se grăbiră a observa această stea cu ajutorul tuturor mijloacelor ce le stă la îndemână.

În telescop noua stea se arătà, după-cum s'a spus, de coloare gălbuie, dar' de altmintrelea nu se deosebia întru nimic de stelele fixe din împregiurime. Mai minunate fură observaţiile cu spectroscopul. E sciut, că soarele nostru arată un spectru colorat cu linii transversale întunecoase, şi tot astfel sûnt spectrele celoralalte stele fixe. Noua stea din contră are un spectru, care consistă din linii luminoase galbine şi albastre. Explicarea acestor linii luminoase e următoarea: Pe această stea nouă a trebuit să aibă loc sau o puternică erupţiune de gasuri aprinse (probabil hidrogen) sau o subită încălzire până la evaporare de gazuri.

Prin acest fenomen noua stea devenì deodată mai mult decât însutit mai caldă şi mai luminoasă decât mai înainte — şi prin aceasta ajunse să fie visibilă pentru noi.

Un atare fenomen, când se rapoartă, ca în casul de faţă, la o stea fixă, prin urmare la un imens corp ceresc, poate fi cu drept cuvênt considerat ca o catastrofă în univers, ca un fenomen, care stă cu totul în afară de cursul normal al lucrurilor. Cum s'a putut însă întêmpla acest fenomen în casul special? — Două posibilităţi sûnt de gândit.

Sau că într'un mod subit s'a desvoltat din interiorul acelei stele o masă imensă de gaz incandescent, care luminând departe în spaţiul ceresc, făcù ca steaua să fie visibilă pentru noi; sau că două corpuri ceresci s'au isbit unul asupra altuia şi aprinzêndu-se, se topiră într'un nor de flacări.

Între aceste două posibilităţi trebue să aleagă cineva: amêndouă ipotesele explică deopotrivă percepţiunile spectroscopice. Cu toate acestea din punct de vedere fisical a doua eventualitate are o mai mare probabilitate, aşa că avem temeiu să admitem, că apariţiunea acestei stele noue în constelaţia „Heniochus" înseamnă catastrofa unei lumi.

„Vom Fels zum Meer".

Budapestana elegantă poartă acum **corseta Keifel & Comp.**, care înlocuesce în toată privinţa marfa importată din **Paris şi Viena** şi e indispensabilă pentru moda de astăzi, dă fiecărei dame cea mai graţioasă formă a taliei şi ori-cât de iscusit îşi fac străinii reclamele, **corseta Keifel & Comp.** pentru însuşirile sale deosebite e căutată şi răspândită tot mai mult. **Corseta Keifel & Comp.** are frumosul fason al veritabilei şi primei corsetării parisiene, e însă cu cel puţin 50% mai ieftină şi e cu mult mai solid lucrată. Adresa: **Keifel & Comp. Budapesta,** Waitznergasse 19. Liste de preţuri ilustrate gratuit şi franco. [1682] 2—6

VARIETĂŢI.

(Maşina de sburat perfecţionată.) A eşit un alt inginer în Francia, care a dat planuri minunate pentru maşina de sburat. Acesta e dl Delprat. El zice, că maşina sa n'are nevoie de e forţă motrice mecanică, ci că singură forţa musculară a acelui ce sboară e îndestulitoare să pună aparatul în mişcare. Maşina sa cântăresce 20 de chilograme şi este pentru un singur om; cele făcute până acum cântăriau cel puţin câte 130 de chilograme, şi erau tot pentru câte un singur om.

Aparatul este simplu. Sburătorul stă pe un scăunas ca acela al velocipedului, şi mişcă o roată cu amêndouă picioarele. Două rînduri de speteze, aşezate ca aripile morilor de vênt, încep să se învîrtească. Spetezele mari orisontale ridică aparatul, cele mici verticale, întocmai ca o elice de vapor, îl împing într'o parte sau alta. Deosebit de acestea mai e cârma, pe care sburătorul o mănuesce cu amêndouă mânile spriginite pe o bară întocmai ca pe roata dinainte a velocipedului.

S'au făcut experienţe cu un aparat foarte incomplect, la Lille, şi resultatul a fost strălucit.

Eată dar' că o să putem sbura ca paserile.

(Replantarea viilor.) Un exemplu vrednic de imitat ni-'l dă Francia.

Se scie, că filoxera deteriorează foarte tare viţa.

La Paris s'a constituit o mare asociaţie pentru replantarea viilor.

Cheltuelile s'ar face solidar, ear' beneficiile prime s'ar repartisa pe măsura banilor depuşi.

Cu acest sistem s'ar putè reduce cultura viţei, în Francia, la splendoarea de mai înainte.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI".

Gurahumorului, 4 Aprilie *) n. (Telegr. partic.) Sûnt aleşi deputaţi: Baron Stircea, cavaler de Zotta, Onciul, cavaler de Flondor (unanim). Stefanelli are la Câmpulung majoritate. În celelalte cercuri resultatul este încă necunoscut.

Cernăuţi, 5 Aprilie n. (Telegr. part.) La alegerile de ieri ale comunelor rurale partidul românesc a eşit învingător pretutindeni, afară de Cernăuţi, unde s'au comis ile galităţi. Alegerea aceasta a fost protestată.

Budapesta, 5 Aprilie n. Vacanţa Pascilor pentru camera deputaţilor începe Luni.

Fiume, 5 Aprilie n. Croaţii de aici au trimis deputatului din Reichsrath Spincsics, din incidentul disciplinării sale, o adresă pe felicitare.

Berlin, 5 Aprilie n. *„Norddeutsche Allgemeine"* declară, că nu s'a înaintat din partea Rusiei nici un fel de propuneri economice spre a fi luate în considerare.

Paris, 5 Aprilie n. În departamentul Ayde au fost arestaţi doi Ruşi pentru furtul de dinamită comis în Lourdes. Scirea despre arestarea anarchistului Mathieu e neîntemeiată.

Atena, 5 Aprilie n. Cu prilegiul Pascilor ce vin vor fi în Corfu tumulturi antisemite. Guvernul a luat măsuri de precauţiune.

---

*) Sosită după expedarea numărului de ieri. Red. „Trib."

Bibliografie.

A apărut:

„Instrucţiune practică despre purtarea socoţilor şi administrarea averilor bisericesci" pentru preoţii, învăţătorii, epitropii parochiali şi pentru elevii institutelor teologice şi pedagogice, compusă de Traian Barzu, asesor referent consistorial. Preţul 1 fl. Caransebeş, 1891.

În editura „librăriei şcoalelor" C. Sfetea, Bucuresci, a apărut:

Alte anecdote poporale, vol. II. de Th. D. Speranţia. De vêndare la toate librăriile din România.

Ioan Bogdan: *„Contribuiri pentru istoriografia bulgară şi sêrbească"*. Lipsca Breitkopf şi Härtel, 1891 (în limba germană). Se află de vêndare la librăria Socec cu preţul de 2 lei.

În editura Ateneului-Român din Bucuresci a apărut:

„Importanţa caracterului naţional în progresul omenesc". Conferenţă rostită în seara de 27 Februarie 1892 de Gr. Maniu. Preţul 50 bani.

În Iaşi a apărut al doilea volum din scrierile lui Ioan Creangă, cuprinzênd *„Amintiri din copilărie"*, anecdotele *„Popa Duhu"*, *„Cinci pâni"*, *„Ioan Roată şi Vodă Cuza"*, *„Ioan Roată"* şi *„Unirea"*, precum şi mai multe poesii poporale, cuvinte şi rostiri.

A apărut:

Ideile lui I. I. Rousseau asupra educaţiei, tesă de licenţă scrisă de *S. Mehedinţi*, absolvent al şcoalei normale superioare din Bucuresci.

În editua tipografiei „Gutenberg" din Bucuresci a apărut:

„Codicele Penal", adnotat cu jurisprudenţa română de George N. Fratoştiţeanu. Preţul 4 lei.

A apărut:

„Tratat de stenografie". De C. P. Protopopescu. Se află de vêndare la toate librăriile noastre din ţară pe preţ de 3 lei exemplarul.

A apărut:

„Morfologia limbii paleoslovenice", ediţie autografată cu un fragment din codex zographensis ca bucată de cetire de Ioan Bogdan. Lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16, în Bucuresci. Se află de vêndare numai la Garol Göbl. Preţul 3 lei.

În editura Ernest Eulenburg din Lipsca a apărut a 12-a ediţie din *Albumul-Ivanovici* pentru pian. Albumul costă net numai o marcă şi 50 pfenigi, în Lipsca, la editor.

În editura I. I. Szegierski a apărut: *Bostoneur et Bostoneuse*, vals pentru pian de M-lle Elise Valeano.

Compositiunea este foarte reuşită ca inspiraţie şi cu multă îngrijire în succesiunea armonică.

Călindarul zilei

25 Martie (6 Aprilie) 1892.

Iulian: Bunavestire.

Gregorian: Celest.

Soarele: resare 5.29, apune 6.36.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 5 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 723.0)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia ventului
Observată	Diferenţa din preziuă			
726.9	—1.0	+4.2	+20.3+3.6	NNV

Din ţeară 2 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	765	+8.7	NV	3
Sătmar . . .	763	+7.1	SV	3
Cluj	763	+5.8	NV	6
Orşova . . .	763	+11 2	V	1
Arad . . .	765	+8 2	NO	5
Panciova . .	764	+10.0	N	4

Sosiţi în Sibiiu.

La 5 Aprilie n.

Hotel „Neurihrer". Luhotzky, Richter, Winban,, Engel, agenţi, din Viena. Walther, din Arad, Kraus din Raab, comercianţi.

Hotel „Meltzer". Ludovic Nagy, din Şeica-mare. Maier, din Vingard Cărpinişean, din Răhău. Popp, din Bucerdea-vinoasă. Crecear, Puntean, d n Vingard. Reich, din Mercurea. Hintz, Schwarz, comercianţi, din Mediaş. D-na Simon, din Braşov.

Hotel „Habermann". Toma Ienciu, notar, din Fofeldea.

Economie.

Buletin agricol. Scirile primite în cursul săptămânii din pieţele străine nu sûnt de fel favorabile. Din Constantinopol primim următoarele:

„Nici-odată nu s'a văzut în oraşul nostru un deposit mai mare de făină ca în anul acesta; cu ocasia închiderii exportului din Rusia, toate depositele de făină din Odesa şi alte porturi de pe Marea-Neagră ale Rusiei au fost transportate la noi, şi pentru culmea mirării, în primăvara aceasta au mai sosit mari cantităţi de făină din Marsilia şi din Italia.

„Avem atâta făină aici, că am putè exporta pentru multe state ale Europei şi tot să mai rămână pentru trebuinţa consumaţiunii noastre pe mai mult timp".

Din Anvers se scriu următoarele:

„Marile case de comision din portul nostru, care primiau cereale pentru desfacere, au luat decisiunea a refusa să mai primească asemenea mărfuri în comision. Liber este ori-cine a mai trimite cereale acestor case, dar' ele nu iau risicul desfacerii, nici al conservării.

„Bancherii din Anvers nu mai dau avansuri asupra conesementelor de cereale, pentru-că nu sûnt siguri, dacă vor putè fi acoperiţi din produsul vêndării mărfii, şi aceasta pentru-că nimeni nu cumpără.

„Dacă această decisiune s'a luat de bancheri şi comisionari, causa o puteţi înţelege: ea este, că aici sûnt aşa de mari deposite, încât vêndările, care au încetat cu totul, fac să crească pe fiecare zi depositul prin noue sosiri".

În Francia situaţiunea tîrgurilor e din ce în ce mai calmă. Morile găsesc cu îmbelşugare grânele străine, care acoper mai mult decât larg trebuinţele lor. Din această causă preţurile sûnt în scădere, perdênd mai în toate pieţele Franciei 25 de centime. Preţurile mijlocii ale grânelor pentru mori variază între fr. 22 şi 26.50.

În Englitera temperatura a fost mai puţin dulce decât săptămâna trecută, cu toate acestea sămănăturile de primăvară sûnt foarte întârziete.

În Germania timpul e foarte frumos ziua, dar' noaptea înghiaţă şi aceasta întreţine mari temeri asupra pagubelor ce ar putè resulta.

În Austro-Ungaria temperatura este foarte dulce; nu se scie însă nimic încă positiv asupra stării recoltelor, care până săptămâna trecută erau puţin satisfăcătoare.

În Rusia timpul s'a îndreptat şi lucrările câmpului au început. Acalmia însă se menţine în afaceri.

La noi în România timpul a continuat şi săptămâna aceasta a fi dulce şi frumos. Sămănăturile de toamnă sûnt strălucite, arăturile de primăvară, favorisate de timpul frumos, continuă a se face în cele mai bune condiţiuni.

În porturile noastre acalmia şi descuragiara persistă.

Scăderile pe de o parte din pieţele străine, perderile pe de alta ale unei speculaţiuni nechibzuite, sûnt causele acestei acalmii, la care s'ar mai putè adăuga şi efectele, rele pentru noi, ale tarifelor germano-belgian şi germano-austro-ungar, care ne-au exclus dela concurenţă în pieţele germane.

Aceea însă ce ne face şi mai mult rău este, că pe când Germania taxează cerealele Americei, — ţeară, care nu face parte din Zollverein, după-cum nu facem nici noi, — cu fr. 3.50 suta de chilograme, vămile germane continuă a taxa cerealele române cu 5 franci.

Modul acesta de taxare nedrept şi foarte păgubitor pentru noi a dat loc la o interpelare în senat, care se va desvolta Lunia viitoare. Nu scim ce va răspunde ministrul nostru de externe; scim numai, că guvernul german în înţelepciunea sa va înţelege în definitiv, că nu e nici în interesul populaţiei germane, nici în acela al politicei sale vamale de a sărăci o ţeară amică ca a noastră, unde are deja asigurat un debuşeu de peste 100 milioane.

Sub influenţa tuturor acestor împregiurări operaţiunile din porturile noastre sûnt aproape nule. Toate afacerile ce s'au făcut şi se mai fac încă la Brăila şi Galaţi nu sunt decât pentru acoperirea unor angagiamente contractate încă de astă toamnă.

Cursurile sûnt aproape aceleaşi din săptămâna trecută. Grâu $57^1/_2$ libre fr. 14.50 hectolitru; $59^1/_2$ libre fr. 15.35; 60 libre fr. 15.40. Săcara 51/53 libre fr. 10.35; $49^1/_2$ libre fr. 10. Porumbul nou $58^1/_2$ libre fr. 8.50; $59^1/_2$ libre fr. 9; $61^1/_2$ libre fr. 9.25. Cincuantină $62^1/_2$ libre fr. 9.90 marfă veche. Orz 50 libre fr. 8.85—9.25; $47^1/_2$ lib. fr. 7.17. Meiu $57^1/_2$ lib. fr. 7.40.

Navlul se oferă cu 8 până la 8.6 şilingi pentru tonă, ceea-ce face 1 franc pentru 100 chilograme transport dela Brăila—Galaţi până la Londra, fără amatori.

„Curierul Financiar".

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Apr. n. 1892.

Sămânţe	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	74	—.—	—.—	75	9.10	9.55
Grâu dela Tisa „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
Grâu „ Pesta „	74	—.—	—.—	75	9.35	9.50
Grâu de Alba-Reg. „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
„ „ Bacîca „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
Grâu ung. de Nord	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—

Sămânţe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Săcară		70—72	8.90	9.10
Orz	Nutreţurs	60—62	5.90	6.10
„	de vina	62—64	6.25	6.70
„	de bere	64—66	6.90	8.10
Ovăs	—	39—41	5.80	6 20
Cucurus (porumb	bănăţ.	75	5.25	5 30
„	de alt soiu	73	5.20	5 25
Meiu		—	5 65	6.
Hrişcă		—	—.—	—.—

Marfa pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfa per 100 chilogr.	
Grâu	de primă.		9.59		9.61
„	de toam.		8 55		8.57
Cucurus	Maiu-Iun.		5.17		5.19
„	Sept.-Oct.		—.—		—.—
Ovăs	de primă.		5.73		5.75
„	de toam.		—.—		—.—

Producte diverse	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	37.—	43 —
„	roşie	62 —	70.—
Oleu de rap.	rafinat	37 —	38 —
Uns. de porc	dela Pesta	53 50	53.75
„	dela ţeară	—.—	—.—
Slănină	svântată	43.—	44.—
„	afumată	49.—	50.—
Său		35 —	36 —
Prune		12 50	12 75
Lictar	slavon, nou	17.50	18 —
„	bănăţenesc	16 75	17 25
Miere	brută	—.—	— —
„	galbină străcurată	37.—	38.—
Ceară	de Rosenau	139.	140
Spirt	brut	18.75	19.25
„	Drojdiuţe de spirt	21.50	22.—

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 4 Aprilie n. 1892

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.40	vênd.	9.45
Lire turcesci	„	10.60	„	10.70
Imperiali	„	9.60	„	9.70
Ruble rusesci	„	1.20	„	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 2 Aprilie n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	108 30
„ „ hârtie „ 5%	101.90
Împrumutul căilor ferate ung.	118 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	115.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100 —
Bonuri rurale ung.	93 25
„ „ croato-slavone	— —
Obligaţiunile desp. regaliilor	98.25
Împrumut cu premiu ung.	145.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	130 50
Renta de hârtie austriacă	94.—
„ de argint austriacă	94.—
„ de aur austriacă	111.—
Losurile austriace din 1860	149.50
Acţiunile băncii austro-ungare	985 —
„ „ de credit ung.	337.—
„ „ „ „ austr.	308.20
Scrisuri fonciare ale institut. de cred şi economii „Albina"	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	5.59
Napoleon-d'ori	9.41
Mărci 100 imp. germane	58.10
Londra 10 Livres sterlingi	118.75

Bursa de Viena.

Din 2 Aprilie n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	108 15
„ „ hârtie „ 5%	101.95
Împrumutul căilor ferate ung	117.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung (1-a emisiune)	117.70
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. 2-a emisiune)	100.—
Bonuri rurale ung.	92 60
„ „ croato-slavone	105.—
Împramut cu premiu ung.	144.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	135 —
Renta de hârtie austriacă	94.65
„ „ argint austriacă	93 90
„ „ aur austriacă	110.80
Losuri austr. din 1860	150.—
Acţiunile băncii austro-ungare	989.—
„ „ de credit ung.	346.75
„ „ „ „ austr.	308.40
Argintul	— —
Galbeni împărătesci	5.58
Napoleon-d'ori	9.41
Mărci 100 imp. germane	58 07½
Londra 10 Livres sterlingi	118.65

Bursa de Bucuresci.

Din 14 Mart. st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	100.75	—.—
Renta română amort. 5%	98¼	—.—
„ (Schuldverschreib.)	— —	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6%	101⅛	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	274.—	—.—
Împrumutul municipal 5%	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	97—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	102—	—.—
Idem urbane 7%	101	—.—
„ 6%	92⅜	—.—
„ 5%	88—	—.—
Banca Naţ. (500 lei vărs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vărs.)	—.—	—.
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vărs.)	—.—	—.—
Soc rom. de reasig.	—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vărs.)	—.—	—.—
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schim	—.—	—.—
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redactiune responsabil: **Andreiu Baltes.**

Publicaţiune.

În **1 Maiu 1892 st. n.** la 2 oare p. m. se va vinde moara comunei **Săcel** pe calea licitaţiunii publice sub următoarele condiţiunii:

1. Moara comunei Săcel cu 2 roate, curte, supraedificate şi un teritor în giurul ei de 2 jug. 167 □ se vinde pe calea licitaţiunii publice.
2. Preţul strigării se statoresce în 6000 fl. şi sub acest preţ la nici un cas nu se dă. În casul când representanţei nu 'i-ar convenì preţul plusoferat, îşi reservă dreptul de a decide cu ocasiunea licitaţiunii, ca se 'i-se vêndă plusoferentului ori nu. [1786] 1—5
3. Cumpĕrătorul trebue se poseadă avere cel puţin de preţul cumpĕrării eventual garanţie.
4. Cumpĕrătorul va avè de a plătì moara în 3 rate, şi adecă rata 1-a la întrarea în posesiune a morii, a 2-a la un an şi a 3-a la al doilea an după întrarea în posesiune, firesce după cele 2 rate ultime plătind interesele de 5%.
5. În stăpânirea morii va întra cumpĕrătorul după expirarea terminului de arêndă ce va fi în **1 Noemvrie 1892**, când o va primì în starea cea bună în care o a primit arendatorul present dela comună; ear' în proprietate după plătirea întregei competenţe.
6. Doritorii de a licita au a depune un vadiu de 10% care se va computa la rata 1-a.

Săcel, în 23 Martie 1892 st. n.

Primăria comunală:

Pop m. p., not. cerc. **Magian** m. p., primar.

5—10 fiorini

ḑilnic, câştig sigur fără capital şi fără risico oferă o bancă bine acreditată fiecărui, chiar şi în cele mai mici sate, prin vinderea losurilor, concesionate de lege, pe lûngă modalităţile de plată cele mai favorabile. [1783] 1—10

Oferte sub „LOSE" la

I. Danneberg, Annoncen-Expedition, Wien I., Kumpfgasse Nr. 7.

A apărut şi se află de vêndare la **Institutul Tipografic** în Sibiiu

SAVITRI.

Povestire indică din Mahabarata.

Traducere de **G. B. Duică.**

Cu o prefaţă de Ioan Slavici.

Preţul unui exemplar: **25 cr. = 50 bani.**

(Cu trimitere pe postă 5 cr. porto).

În editura „Institutului tipografic" a apărut şi se află de vêndare

Prăsirea pomilor

de

D. COMŞA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole".

Preţul unui exemplar 12 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI".

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broş., elegant. Un exemplar cu preţul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost şi nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruş Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală şi tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Preţul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării şi jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile ţĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coşbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preţul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad şi Catrina** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări şi rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coşbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldăruşa cu trei picioare.** Poveste franţozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenuşotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peţitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Ţeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Crau lu din cetini.** De George Coşbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coşbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieţi.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proştilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕr teasă şi peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coşbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roşeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnişoarele Al. şi Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul şi cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiţoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milicĕ.** Novelă de I. Turghenev Traducere din limba rusă de Enea Hodoş. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor şi preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1891.

Budapesta—Predeal

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.—	8.15	8.15		3.25	pl.	Viena . . .	sos.	3.—		3.—	7.20	6.20
8.30	1.50	3.20	5.50	9.15		**Budapesta** .		6.20		6.35	1.55	8.40
11.38	4.10	6.50	9.22	11.19		Szolnok . .		2.55	5.26	3.31	11.51	4.47
2.12	5.51		11.53	12.57		P.-Ladány .		12.06	3.46	1.16	10.09	2.24
3.53	7.06	1.—	1.50	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.	Tr. de persoane	2.25	11.04	8.47	12.09
4.—	7.13		2.34	2.19	pl.		sos.		2.18	10.44	8.42	11.51
4.30	7.43	2.03	3.03	2.49		Mező-Telegd .			1.52	10.07	8.17	11.17
5.22	8.18	3.19	3.46	3.26		Rév				9.30		10.42
5.45		3.57	3.57			Bratca . . .			1.26	9.10	7.51	10.23
6.05	8.51	4.29	4.09			Bucia . . .				8.51		10.06
6.31	9.07	5.02	4.55	4.21		Ciucia . . .				8.25	7.12	9.51
7.12	9.37		5.34	4.55		Huiedin . . .			12.47	7.47	6.43	9.12
7.29			5.51			Stana . . .			12.17	7.28		8.53
7.49			6.12			Aghiriş . . .				7.02	6.11	8.29
8.01			6.25	5.47		Ghirbĕu . . .				6.47		8.15
8.14			6.39			Nădĕşel . .				6.29	5.47	8.—
8.29	10.37		6.56	6.—	sos.	Cluj . . .	pl.		11.01	6.08	5.30	7.40
8.46	11.10		8.20	6.18	pl.		sos.		10.45	5.14	4.53	6.52
9.03	11.28		8.45	6.34		Apahida . .				4.45	4.32	6.34
10.08	12.38		10.21	7.34		Ghiriş . . .			9.23	3.18	3.15	5.26
10.37	1.14		11.09	7.57		Cucerdea . .			8.54	2.31	2.39	4.52
10.56	1.21		11.17			Uioara . . .				2.13	2.19	2.34
11.04	1.29		11.26			Vinţul-de-sus .				2.05	2.12	4.28
11.28	1.54		11.54	8.22		Aiud . . .			8.24	1.35	1.50	4.07
11.45	2.13		12.18	8.38	sos.	Teiuş . . .	pl.		8.07	1.08	1.25	3.47
12.13			12.58	8.48	pl.		sos.		8.—	12.28		2.49
12.44			1.34			Crăciunel . .				11.57		2.27
12.59			1.51	9.14		Blaj			7.31	11.42		2.13
1.35			2.29			Micăsasa . .				11.06		1.39
1.51			2.48	9.48	sos.	Copşa-mică	pl.		6.57	10.47		1.18
2.12			3.03	9.50	pl.		sos.		6.55	10.31		12.53
2.31			3.26	10.06		Mediaş . . .			6.42	10.09		12.37
3.04			4.07	10.28		Elisabetopol .			6.21	9.31		12.06
3.46			4.49	11.04		Sighişoara .			5.54	8.53		11.29
4.04			5.35	11.19		Haşfaleu . .			5.34	8.23		11.03
5.26			7.23	12.27		Homorod . .			4.29	6.55		9.46
6.10			8.09	12.58		Ágostonfalva .			3.56	6.09		9.04
6.41			8.43	1.15		Apatia . .			3.40	5.42		8.37
7.17			9.18	1.35		Feldioara . .			3.19	5.07		8.03
8.—	Tr. de persoane	Tren accelerat	10.05	2.00	sos.	Braşov . .	pl.		2.48	4.20		7.23
	12.20	5.15		2.19	pl.		sos.	10.17	2.18		6.58	
	1.41	5.57		3.01		Timiş . . .		9.41	1.42		5.57	
	2.26	6.29		3.31		**Predeal** . .		9.12	1.12		5.16	
	8.50	12.10		9.30	sos.	Bucuresci .	pl.	4.40	7.40		8.50	

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova

Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane
9.15	10.36	8.30	9.15	4.15	pl.	Viena . . .	sos	12.50	12.50	3.50	7.05	6.35
Vineri												
2.20	7.45	1.25	7.—	9.20	pl.	**Budapesta** .	sos.	7.20	7.30	10.35	2.05	8.40
circul. numai Sâmbăta	9.45	2.39	9.21	10.34	sos	Czegléd . .	pl.	5.07	6.10		12.51	6.40
	10.—	8.45	9.29	10.56	pl.		sos.	4.59			12.46	6.30
5.29	1.14	4.44	12.51	1.05	sos.	Seghedin . .	pl.	1.40		7.22	10.47	3.15
5.25	1.40	4.50	1.15	Tren mixt	pl.		sos.	1.14		7.16	10.41	2.42
7.32	4.47	6.46	4.40		sos.	Timişoara . .	pl.	9.50		5.20	8.44	11.30 Tren mixt
7.42	5.20	6.56	5.40	9.20	pl.		sos.	9.20		5.14	8.36	4.06
	6.42	7.44	6.48	10.57		Topoloveţ . .		8.15		circulează numai Lunia	7.48	2.36
	7.30	8.12	7.29	12.20		Lugoj . . .		7.35			7.22	1.37
	8.43	9.04	8.42	2.55		Caransebeş . .		6.31			6.38	11.48
		9.59	9.52	4.40		Teregova . .		5.20			5.39	8.47
11.57			11.05	6.40		Mehadia . .		3.53				6.23
		11.09	11.14	6.54		Băile-Herculane		3.40		1.03	4.20	6.—
		11.19	11.27	7.17		Topleţ . .		3.24			4.07	5.38
12.24		11.36	11.45	7.45	sos.	Rușava . .	pl.	3.05		12.24	3.50	5.
12.29		11.42	2.01		pl.		sos.	2.35		12.19	3.20	
12.37		11.50	2.10			Vercerova . .		2.26		12.10	3.12	
11.40		10.05				Bucuresci . .				4.03 Dumin.	7.40	

Budapesta—Arad—Teiuş

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane				Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
				pl.	Viena . . .	sos.	6.20	7.20	3.—
10.50	8.—				**Budapesta** .		7.20	1.55	5.50
8.15	1.50	9.50			Szolnok . .		4.15	11.51	2.21
11.14	3.57	1.05		sos.	**Arad** . .	pl.	11.18	8.24	9.05
3.45	6.52	5.24		pl		sos.	10.46	7.02	8.40
	Tr. d. por.				Glogovaţ . .		10.34	6.49	8.30
4.30	2.20	5.46			Gyorok . . .		10.11	6.20	8.08
4.42	2.34	5.57			Pauliş . . .		9.58	6.01	7.57
5.03	3.05	6.19			Radna-Lipova .		9.44	5.44	7.46
5.14	3.23	6.30			Conop . . .		9.10		7.17
5.32	3.39	6.48			Bêrzava . .		8.54		7.02
5.56		7.12			Soborşin . .		8.03		6.24
6.12		7.27			Zam		7.28		5.53
6.58		8.07			Gurasada . .		7.—		5.28
7.26		8.33			Ilia		6.49		5.17
7.52		8.57			Branicica . .		6.24		4.55
8.08		9.13			Deva . . .		5.59		4.33
8.26		9.29			Simeria (Piski)		5.43		4.17
8.52		9.53			Orăştie . . .		4.42		3.30
10.—		10.19			Jibot		4.20		3.03
10.25		10.50			Vinţul-de-jos .		4.58		2.36
10.44		11.16			Alba-Iulia . .		3.40		2.19
11.58		11.44		sos.	**Teiuş** . . .	pl.	3.04		1.39
11.29		12.06							
11.56		12.38							

Simeria (Piski)—Petroşeni

6.34	10.35	4.22	pl.	**Simeria** . .	sos.	9.52	3.27	9.20
7.28	11.26	4.58		Streiu . . .		9.18	2.49	8.39
8.45	12.23	5.42		Haţeg . . .		8.36	1.54	7.52
9.53	12.—	6.36		Pui		7.57	1.05	6.52
10.53	2.23	7.24		Crivadia . .		7.19	12.19	5.50
11.45	3.19	8.04		Baniţa . . .		6.41	11.40	5.02
12.26	4.—	8.36	sos	**Petroşeni** .	pl.	6.00	10.50	4.11

Arad—Timişoara

6.15	11.30	7.15		**Arad** . . .		8.03	3.50	7.50
7.32	12.47	8.04		Vinga . . .		7.21	2.46	6.40
8.42	2.04	8.57		**Timişoara** .		6.20	1.11	5.05

Ghiriş—Turda

7.48	10.35	3.40	10.20	**Ghiriş** . . .	5.10	9.50	2.50	9.10
8.08	10.55	4.00	10.44	**Turda** . . .	4.50	9.30	2.30	8.50

Sighişoara—Odorheiu

		4.30	11.25	Sighişoara . .	10.52	6.10	
		7.21	2.11	Odorheiu . .	8.15	3.15	

Careii-mari—Zelău

			5.50	Careii-mare .	6.48		
			11.—	Zelău . . .	1.56		

Copşa-mică—Sibiiu

3.—	10.57	7.10	pl.	**Copşa-mică**	sos.	9.34	6.20	12.05
3.31	11.27	7.43		Şeica-mare . .		9.05	5.55	11.40
4.15	12.08	8.27		Loamneş . .		8.30	5.25	11.09
4.46	12.38	8.59		Ocna		8.02	4.58	10.43
5.10	1.—	9.23	sos.	**Sibiiu** . . .	pl.	7.35	4.34	10.17

Cucerdea—Oşorheiu—Regh.-săs.

2.50	8.20	2.41	pl.	**Cucerdea** .	sos.	7.47	8.25	12.50
3.34	9.11	3.27		Ludoş . . .		6.58	7.41	12.06
5.20	11.17	5.14	sos.	**Oşorheiu**	pl.	5.21	5.54	10.20
5.35		5.36	pl.		sos.		9.35	9.53
7.10		7.15	sos.	**Reghin.-săs.**	pl		8.—	8.15

Simeria (Piski)—Hunedoara

10.50	4.40	9.16		**Simeria** . .	5.28	3.20	8.10
11.13	5.03	9.34		Cerna . . .	5.11	3.—	7.50
11.48	5.38	9.58		**Hunedoara**	4.46	2.32	7.22

Braşov—Zernesoi

		5.45	2.58	Braşov . . .	9.24	5.20	
		7.26	4.39	Zernesci . .	8.—	6.44	

Braşov—Chezdi-Oşorheiu

		8.30	3.10	Braşov . . .	sos.	8.08	6.53
		9.13	3.53	Prejmĕr . . .		7.30	6.15
		10.23	5.03	Sepşi-S.-Georgiu		6.32	5.17
		12.—	6.41	Covasna . .		4.47	3.32
		12.46	7.26	**Kezdi-Oşorh.** .	pl	4.—	2.45

Mureş-Ludos—Bistriţa

			4.—	Mureş-Ludoş .			7.21
			6.48	Ţagu-Budatelic			4.15
			9.59	Bistriţa . . .			1.16

Nota: Oarele însemnate în stângă staţiunilor sûnt a se cetì de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încuadraţi cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura şi tiparul Institutului Tipografic, societate pe acţii în liquidaţiune în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necşa.